जि.प्र.का.झापा द.नं.६९। ०५७।०५८

सत्यता, स्वतन्त्रता र निष्पक्षता हाम्रो प्रतिबद्धता

राष्ट्रिय दैनिक

पूर्वसन्देश

PURBA SANDESH NATIONAL DAILY

purbasandesh.com

❑ वर्ष-२१ ❑ अंक - १४७ ❑ २०८३ जेठ २० गते बुधबार ❑ Wednesday, 03 June, 2026 ❑ मूल्य ७ /-

बजेटमा व्यापक आर्थिक सुधारको एजेण्डा छ, अर्थमन्त्रीको घोषणाले मात्र पुग्दैन

महेश आचार्य
पूर्व अर्थमन्त्री

३

सिटी डेन्टल

आधुनिक प्रविधिबाट सञ्चालित यहाँ नयाँ प्रविधिबाट दाँत लगाउनुको साथै मुख तथा दाँतसम्बन्धी सम्पूर्ण उपचार गरिन्छ।

यसको शाखा मधुमल्लामा पनि खुलेको छ ।

दमक-६, झापा
फाल्गुनन्द चौक
फोन: ०२३-५७५४०९

भूमि समस्या समाधान समिति गठन

दमक/ सरकारले भूमि समस्या समाधान समिति गठन गरेको छ। मंगलबार (जेठ १९) बसेको मन्त्रिपरिषद्‌को बैठकबाट कास्कीका बलभद्र बास्तोलाको अध्यक्षतामा चार सदस्यीय समिति गठन गरिएको हो ।

“भूमि समस्या समाधान समितिको अध्यक्षमा बलभद्र बास्तोला कास्की, सदस्यमा अमिरप्रसाद न्यौपाने काठमाडौं, पध्मीनी सोती (लमजुङ) र डा. रोहना श्रेष्ठ (काठमाडौं) रहनुभएको छ,” सरकारका प्रवक्ता एवं शिक्षा तथा खेलकुदमन्त्री सस्मित पोखरेलले भने ।

वीरगञ्जका मेयर सिंह पक्राउ

वीरगन्ज/ वीरगन्जका मेयर राजेशमान सिंह पक्राउ परेका छन् । जिल्ला अदालत पर्साबाट पक्राउ पुर्जी जारी भएको ८ दिनपछि पर्सा प्रहरीले मेयर राजेशमान सिंहलाई पक्राउ गरेको हो ।

पर्साको ठोरी एरियामा लुकीछिपी बस्दै आएको अवस्थामा विशेष सूचनाको आधारमा गरिएको अपरेशनबाट मेयर सिंहलाई पक्राउ गरिएको जिल्ला प्रहरी कार्यालय पर्साका प्रहरी प्रमुख सुदिपराज पाठकले बताए ।

उनका अनुसार पक्राउ पुर्जी जारी भएपछि मेयर एकदिन अदालत पुगेर त्यसपछि फरार भएका थिए । गएको १२ गते जिल्ला अदालत पर्साले लिखत सम्बन्धी कसुरमा पक्राउ गर्न मेयर सिंहविरूद्ध पक्राउ पुर्जी जारी गरेको थियो ।

भदौ २३ र २४ को घटना जाँचबुझ आयोगको समय थप

दमक/ सरकारले जेनजी आन्दोलनका क्रममा भदौ २३ र २४ गते भएको घटनाको जाँचबुझ गर्न गठित आयोगको समय थप गरेको छ । मङ्गलबार दिउँसो बसेको मन्त्रीपरिषद् बैठकले यस्तो निर्णय गरेको हो ।

शिक्षा तथा खेलकुदमन्त्री बाँकी ४ पेजमा ▸▸

भाजपाका अध्यक्ष नितिन नवीन र लामिछानेबीच भेटवार्ता

सम्बन्ध थप प्रगाढ भएको दावी

पूर्वसन्देश समाचार

दमक । भारतीय जनता पार्टी (भाजपा)को निमन्त्रणामा भारत भ्रमणमा रहेका राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी (रास्वपा)का सभापति रवि लामिछानेले भाजपाका नेता नितिन नवीनसँग नयाँदिल्लीमा भेटवार्ता गरेका छन् ।

भाजपाको केन्द्रीय मुख्यालयमा भएको भेटमा नेपाल-भारत सम्बन्ध, दुई दलबीचको सहकार्य, लोकतान्त्रिक अभ्यास, संगठनात्मक अनुभव आदानप्रदान तथा आपसी हितका विषयमा छलफल भएको जनाइएको छ।

भेटपछि भाजपा विदेश विभाग प्रमुख विजय चौथाइवालेले जारी गरेको विज्ञप्तिमा नेपाल र भारतबीचको सम्बन्धलाई थप प्रगाढ बनाउन संवाद महत्वपूर्ण रहेको उल्लेख गरिएको छ। उनले दुई देशका राजनीतिक दलबीचको औपचारिक संवादले भविष्यमा सहकार्यका सम्भावनालाई बल पुऱ्याउने बताएका छन्।

भाजपाले यो भ्रमणलाई नेपाल र भारतका सत्तारूढ दलबीच औपचारिक राजनीतिक संवादको नयाँ सुरूआतका रूपमा व्याख्या गरेको छ । विज्ञप्तिअनुसार रास्वपा प्रतिनिधिमण्डलले भाजपा अध्यक्षसहित वरिष्ठ नेताहरूसँग पनि भेटवार्ता गरिरहेको छ ।

रास्वपा प्रवक्ता मनीष झाका अनुसार जेठ २२ गतेसम्म रहने भ्रमणका क्रममा सभापति लामिछानेसहितको टोलीले भारतमा उच्चस्तरीय राजनीतिक तथा कूटनीतिक भेटघाट गर्नेछ । प्रतिनिधिमण्डलमा महामन्त्री तथा सांसद विपिनकुमार आचार्य, सांसद दीपक बोहरा र निकिता पौडेल सहभागी छन्।

भ्रमणका क्रममा लामिछानेले भारतीय सञ्चारमाध्यममा लेख प्रकाशित गर्दै नेपाल-भारत सम्बन्धलाई साझा सभ्यता, संस्कृति र ऐतिहासिक सम्बन्धका आधारमा अझ सुदृढ बनाउनुपर्ने धारणा व्यक्त गरेका छन्। उनले द्विपक्षीय सम्बन्धलाई राजनीतिक र कूटनीतिक क्षेत्रसँगै खेलकुद, सामाजिक तथा जनस्तरसम्म विस्तार गर्नुपर्ने आवश्यकता औँल्याएका छन् ।

रास्वपाका अनुसार भ्रमणका क्रममा भारतीय राजनीतिक नेतृत्वसँगै भारतमा रहेका नेपाली समुदायसँग पनि भेटघाट हुने कार्यक्रम रहेको छ ।

सीमा विवादमा तेस्रो पक्षको संलग्नता भारतद्वारा अस्वीकार

झापा/ भारतीय विदेश मन्त्रालयले नेपाल र भारतबीचको सीमा विवादलाई स्थापित द्विपक्षीय संयन्त्रमार्फत समाधान गरिने स्पष्ट पारेको छ । मन्त्रालयका प्रवक्ता रणधीर जयसवालले नियमित पत्रकार सम्मेलनका क्रममा बोल्दै दुई देशबीचको सीमांकनको कार्य करिब ९८ प्रतिशत सम्पन्न भइसकेको जानकारी दिए।

प्रवक्ता जयसवालकाअनुसार गण्डक नदीले धार परिवर्तन गरेका कारण केही क्षेत्रमा सीमांकनका विषयहरु सुल्झिन बाँकी रहेका हुन्। यसका साथै, सीमांकन भइसकेका क्षेत्रहरूमा पनि सीमा वारपारको कब्जा र दशगजा (नो म्यान्स ल्याण्ड) अतिक्रमणका केही घटनाहरु देखिएकाले त्यसको संयुक्त रूपमा नक्शांकन भइरहेको उनले बताए।

नेपाल र भारतबीचको सीमा मामिला पूर्णतः द्विपक्षीय विषय भएकाले कुनै पनि तेस्रो मुलुकको भुमिका नरहने स्पष्ट पारे। नेपालका प्रधानमन्त्री वालेन्द्र शाहले आइतबार प्रतिनिधि सभामा सम्बोधन गर्दै नेपाल र भारत सीमा समस्याबारे कूटनीतिक पहल भइरहेको र बेलायतलाई पनि यसबारे कूटनीतिक नोट पठाइएको जानकारी दिएका थिए ।

नेपालका प्रधानमन्त्री र परराष्ट्र मन्त्रालयका तर्फबाट सीमाका विषयमा आएका पछिल्ला टिप्पणीहरुबारे सोधिएको प्रश्नमा प्रवक्ता जयसवालले भने, 'नेपाल र भारतबीचको सीमा मामिला पूर्णतः द्विपक्षीय विषय हो। यस्ता मामिलामा कुनै पनि तेस्रो पक्षको भूमिका रहँदैन र यो कुरा सम्बन्धित सबै पक्षलाई स्पष्ट हुनुपर्छ ।'

सीमासम्बन्धी सबै प्राविधिक र कूटनीतिक विषयहरूलाई सम्बोधन गर्नका लागि दुई देशबीच प्रभावकारी द्विपक्षीय संयन्त्रहरु क्रियाशील रहेको उनको भनाइ छ ।

प्रवक्ता जयसवालले नेपाल र भारतबीच जनस्तरका साथै राजनीतिक दलहरूबीच पनि गहिरो र बाँकी ४ पेजमा ▸▸

१०० कार्यसूचीमध्ये ७० प्रतिशत कार्यान्वयन भएको सरकारको दाबी

दमक/ सरकारले शासकीय सुधार अन्तर्गत १०० दिनमा गर्नुपर्ने १०० कार्यसूचीमध्ये ६५ दिनमै ७० प्रतिशत कार्यसूची कार्यान्वयन गरेको बताएको छ। प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद् कार्यालयले कतिपय काम तोकिएको समयअगावै सम्पन्न गरेर लागू गरिएको जनाएको छ। कार्यालयले बाँकी ३० प्रतिशत काम भने प्रक्रिया, कानुनी संशोधन र अन्तरमन्त्रालय समन्वयका कारण अघि बढिरहेको बताएको छ ।

प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद् कार्यालयका सहसचिव डा. भीष्मकुमार भुसालले सार्वजनिक खरिद ऐन संशोधन गरेर ढिलासुस्ती र लागत वृद्धि नियन्त्रण गरिएको बताए। उनले ई-गभर्नमेन्ट प्रोक्योरमेन्ट सिस्टम लागू गरिएको र कार्यसम्पादन सूचक तयार गरी सबै मन्त्रालयमा कार्यान्वयन गरिएको जानकारी दिए । उनले सेवा प्रवाहलाई सरल बनाउन बिजनेस प्रोसेस रिइन्जिनियरिङ लागू गरिएको बताए। साथै कर्मचारी आचारसंहिता तयार गरी कार्यान्वयनमा ल्याइएको पनि बाँकी ४ पेजमा ▸▸

लोपोन्मुख संस्कृति संरक्षणमा ब्रम्हाण समाजको प्रशिक्षण सुरु

दमक/ ब्राह्मण समाज नेपाल झापा जिल्ला समिति र दमक नगर समितिको आयोजनामा ब्राह्मण-क्षेत्री समुदायका सांस्कृतिक धरोहरका रूपमा रहेका बालन, संगिनी नाच र खैजडी संरक्षणसम्बन्धी दुई दिने प्रशिक्षण कार्यक्रम सुरू भएको छ । दमकस्थित पशुपति मन्दिरको सभाहलमा दमक नगरपालिकाको सहयोगमा सुरू भएको उक्त कार्यक्रममा लोपोन्मुख संस्कृतिको संरक्षण र पुस्तान्तरणमा जोड दिइएको छ । कार्यक्रमका सहभागीहरूले सांस्कृतिक पहिचान जोगाउन प्रशिक्षणलाई महत्वपूर्ण अवसरका रूपमा लिएका बाँकी ४ पेजमा ▸▸

दरबार हत्याकाण्डको २४ वर्ष

दमक/ नेपालको इतिहासकै सबैभन्दा रहस्यमय र चर्चित घटनामध्ये एक नारायणहिटी दरबार हत्याकाण्ड भएको आज २४ वर्ष पूरा भएको छ। २०५८ साल जेठ १९ गते साँझ नारायणहिटी राजदरबारभित्र भएको गोलीकाण्डमा तत्कालीन राजा वीरेन्द्र वीरविक्रम शाहसहित राजपरिवारका १० सदस्यको ज्यान गएको थियो।

घटनामा राजा वीरेन्द्र, रानी ऐश्वर्य, युवराज दीपेन्द्र, राजकुमार निराजन, राजकुमारी श्रुति, राजकुमार धिरेन्द्र, राजकुमारी जयन्ती, राजकुमारी शान्ति, बाँकी ४ पेजमा ▸▸

हार्दिक आभार एवम् कृतज्ञता

श्रद्धेय दमक नगरबासी दाजुभाई तथा दिदीबहिनीहरू,

२०८२ भाद्र २३ र २४ गतेको राष्ट्रव्यापी आन्दोलनका क्रममा २४ गते बेलुका ५ बजेको समयमा दमक ६ स्थित मेरो घर केही उच्छृङ्खल गतिविधी गर्ने समूहले आगो लगाई घर तथा धनसम्पत्ति सखाप भएको कुरा सर्वविदितै छ । नियतिले दिएको यो कठोर सजाय स्वीकार्नु भन्दा अर्को विकल्प म सँग रहेन । जुन सजाय मैले भोग्न बाध्य भएँ, त्यहाँसम्मको अपराध मैले गरेजस्तो लाग्दैन । मेरो यो दुःखमा सहयोग गर्न आकांक्षी केही मित्रहरूले **“राम थापा आवास पुनर्निर्माण नागरिक सहयोग समिति”** गठन गरी सिद्धार्थ बैंक दमक शाखाको खाता नं. ५५५१०१५३८७४ मा निम्नलिखित महानुभावहरूले स्वैच्छिक रूपमा मेरो घर पुनर्निर्माण गर्न सहयोग गर्नुभएको छ । सहयोग समिति तथा सहयोगी महानुभावहरू प्रति **हार्दिक आभार एवम् कृतज्ञता** व्यक्त गर्दछु ।

क्र.सं.	नाम	ठेगाना	जम्मा रकम	क्र.सं.	नाम	ठेगाना	जम्मा रकम
१	टिका थापा	दमक ७	२०००००	१६	ओमनाथ बानियाँ	दमक ८	४५०००
२	अम्बर बहादुर कुमाल	दमक १	१०००००	१७	वंशिधर न्यौपाने	उदयपुर	२५५५५
३	गोपाल प्याकुरेल	अमेरिका	१०००००	१८	मखमली टोल विकास संस्था	दमक २	२१०००
४	मोहन कुमार थापा	दमक १	१०००००	१९	पदम बहादुर आर.		२००००
५	मोहम्मद फियाज	दमक	१०००००	२०	सब्जीवाला कोइरी समाज	दमक २	२००००
६	राजु खड्का	दमक ५	७१०००	२१	हिमशिखर टोल विकास संस्था	दमक २	१५०००
७	बासुदेव भट्टराई	दमक ५	५११५५	२२	राजिव पूर्वे	दमक ६	११०००
८	IBTF1525921	दमक ९	५१०००	२३	रामचन्द्र साह	दमक ६	११०००
९	अर्जुन तुम्रुक	उर्लाबारी ३	५१०००	२४	खड्ग प्रसाद खरेल	लखनपुर ५	१००००
१०	कृष्ण कुमार भण्डारी	दमक १	५००००	२५	दिनानाथ भट्टराई	काठमाडौं	१००००
११	सूर्यमान थापा	दमक ३	५००००	२६	हेम कुमार भट्टराई	दमक ५	९०००
१२	बालानन्द काफ्ले	दमक ६	५००००	२७	प्रेम भण्डारी	दमक ३	५०००
१३	डम्बर बहादुर भुजेल	दमक १	५००००	२८	निर्मला रेग्मी	दमक	३०००
१४	भिम प्रसाद पौडेल	दमक ७	५००००	२९	WD 1760181844579		१०००
१५	शान्ति टोल विकास संस्था	दमक ४	४५९७०			जम्मा	१३,२६,६८०

हजुरहरूको हितैसी
राम थापा

चिरान काठसहित पिकअप र दुई जना स्टाफ पक्राउ

अर्जुनधारा/ सशस्त्र प्रहरीले तयारी चिरान काठसहित पिकअप र दुईजना पिकअप स्टाफलाई पक्राउ गरेको छ । मंगलबार बिहान ७ बजे अर्जुनधारा ३ स्थित नेपाल डाँडा इलाकामा सशस्त्र प्रहरी बल, नेपाल सुरक्षा बेश शनिश्चरेबाट खटिएको सशस्त्र प्रहरी नायव निरीक्षक अमरबहादुर भुजेलको कमाण्डमा ९ जनाको गस्ती टोलीले इलाम देउमाई ८ जितपुर बस्ने २४ वर्षीय साजन मगर (चालक) र देउमाई ९ जितपुर बस्ने ४० वर्षीय सरोज कट्टेल (सहचालक) लाई चिरान काठसहित पक्राउ गरेको हो ।

इलामबाट झापातर्फ आउँदै गरेको मे १ ज ११७८ नं. को बोलेरो पिकअपलाई शंका लागेर चेकजाँच गर्ने क्रममा स्थानान्तरण इजाजतपत्रबिनाको अन्दाजी मूल्य २ लाख ३२हजार २३८ बराबरको ५१ थान तयारी झ्यालको पल्ला,ढोकाको चौकट,कुर्सी र टि-टेबुल बरामद भएको थियो ।

बरामद गरिएका सामानमा झ्यालको चौकट - ६ थान,ढोकाको चौकट - ६ थान, झ्यालको पल्ला - २४ थान, कुर्सी - १४ थान र टि-टेवल - १ थान रहेका छन् ।

सवारीका नाममा ३१ करोड बढी बाहिरियो

दमक/ चालु आर्थिक वर्षको प्रथम १० महिनामा ३१ अर्ब ३१ करोड मूल्यबराबरका सवारीसाधन तथा तिनका पार्टपुर्जा आयात भएका छन् । गत आवको सोही अवधिको तुलनामा चालु आवको यो अवधिमा नौ अर्ब ६५ करोडले आयात बढेको हो । वीरगन्ज भन्सार कार्यालयका सूचना अधिकारी उदयसिंह विष्टका अनुसार सवारीसाधन र पार्टपुर्जाको आयात बढेसँगै चालु आवको १० महिनामा २० अर्ब ५२ अर्ब राजस्व संकलन भएको छ । गत आवको सोही अवधिमा १६ अर्ब ६४ करोड राजस्व संकलन भएको थियो । चालु आवको १० महिनामा एक अर्ब २५ करोड बराबरका सवारीसाधनको आयातबाट तीन अर्ब १७ करोड राजस्व संकलन भएको छ ।

सम्पादकीय

संसदमा जनताको मुद्दा प्राथमिकता दिइयोस्

संसदीय व्यवस्थामा सरकार र प्रतिपक्ष दुवै लोकतान्त्रिक शासनका अपरिहार्य अंग हुन्। सरकारले प्रभावकारी काम नगरे प्रतिपक्षले संसदमार्फत सरकारलाई खबरदारी गर्ने, जनताका जल्दाबल्दा समस्या उठाउने र वैकल्पिक दृष्टिकोण प्रस्तुत गर्ने जिम्मेवारी वहन गर्छ । यही कारण संसदीय व्यवस्थाको सुन्दर पक्षका रुपमा सशक्त प्रतिपक्षलाई लिने गरिन्छ । तर विडम्बना, जनताको आवाज बुलन्द हुनुपर्ने संसद नै अहिले प्रतिपक्षका गतिविधिका कारण बारम्बार अवरूद्ध भइरहेको छ ।

प्रतिनिधिसभामा जेठ १७ गते भएको घटनापछि सभामुख डीपी अर्यालले छानबिन समिति गठन गरेका छन्। संसद बैठकमा केही सांसदबाट अमर्यादित व्यवहार, वेल घेराउ, नाराबाजी, तोडफोड तथा भौतिक क्षति पुऱ्याउने गतिविधि भएको आरोप छ । यसबारे सत्यतथ्य पत्ता लगाउन संसद सचिव प्रकाश अधिकारीको संयोजकत्वमा समिति गठन गरिएको छ, जसले सात दिनभित्र प्रतिवेदन बुझाउनेछ। नियमावलीअनुसार दोषी ठहरिए सम्बन्धित सदस्यलाई निलम्बनदेखि क्षतिपूर्ति तिराउनेसम्मको कारबाही हुन सक्ने व्यवस्था छ ।

लोकतान्त्रिक अभ्यासमा असहमति स्वाभाविक हो । सरकारका निर्णयमाथि प्रश्न उठाउनु, जवाफ माग्नु र आलोचना गर्नु प्रतिपक्षको अधिकार मात्र होइन, कर्तव्य पनि हो । तर असहमति अभिव्यक्त गर्ने नाममा संसदको गरिमा नै क्षति पुग्ने व्यवहार लोकतान्त्रिक संस्कृतिको हिस्सा बन्न सक्दैन । संसद बहस, तर्क र विचारको थलो होह्य आक्रोश, अवरोध र अराजकताको मञ्च होइन ।

पछिल्लो समय प्रतिपक्षका गतिविधि हेर्दा "काम कुरो एकातिर, कुम्लो बोकी ठिमीतिर" भन्ने उखान स्मरण हुन्छ । प्रधानमन्त्रीले जवाफ दिनुपर्ने माग राखियो, जवाफ दिइएपछि फेरि त्यही जवाफलाई आधार बनाएर लिएर विवाद सिर्जना गरियो । मूल मुद्दाभन्दा राजनीतिक लाभ-हानिको हिसाबमा संसद सञ्चालन हुन खोज्दा जनतामा निराशा बढ्नु स्वाभाविक हो । प्रतिपक्षले सरकारलाई झुकाउने वा तत्काल सत्ता परिवर्तन गराउने हैसियत राख्दैन भने उसले जनताको आवाज प्रभावकारी रुपमा उठाएर सरकारलाई उत्तरदायी बनाउन सक्छ । तर त्यसका लागि मुद्दा सही हुनुपर्छ, प्राथमिकता स्पष्ट हुनुपर्छ र शैली मर्यादित हुनुपर्छ ।

संसद अवरूद्ध हुँदा सरकार मात्र होइन, समग्र राष्ट्र नै प्रभावित हुन्छ । जनताको जीवनसँग प्रत्यक्ष सम्बन्ध राख्ने कानुन निर्माणका काम रोकिन्छन् । सुशासन, सेवा प्रवाह, भ्रष्टाचार नियन्त्रण, आर्थिक सुधार तथा प्रविधिमैत्री प्रशासनका लागि आवश्यक कानुनी व्यवस्थाहरु अलपत्र पर्छन् । अन्ततः यसको मूल्य जनताले नै चुकाउनुपर्छ ।

प्रतिपक्षले जुनसुकै विषय उठाउन सक्छ, तर कुन मुद्दा राष्ट्रिय प्राथमिकताको हो भन्ने विवेक पनि देखाउनुपर्छ । जनजीविका, रोजगारी, शिक्षा, स्वास्थ्य, विकास निर्माण, भ्रष्टाचार नियन्त्रण र सुशासनजस्ता विषय ओझेलमा पारेर राजनीतिक विवादलाई मात्रै केन्द्रमा राख्नु लोकतन्त्रप्रतिको उत्तरदायित्वबाट विमुख हुनु हो ।

त्यसैगरी सरकार पनि जिम्मेवारीबाट मुक्त छैन । प्रतिपक्षका जायज माग र प्रश्नलाई संवादमार्फत सम्बोधन गर्नुपर्ने दायित्व सरकारको हो । संसदलाई टकरावको होइन, सहकार्य र बहसको साझा थलो बनाउने प्रयास दुवै पक्षबाट हुनुपर्छ । लोकतन्त्रको सफलता प्रतिपक्षलाई कमजोर बनाउने वा सरकारलाई असफल बनाउने प्रतिस्पर्धामा होइन, जनताको हितलाई केन््रमा राखेर साझा जिम्मेवारी निर्वाह गर्न सक्नुमा निर्भर रहन्छ ।

आजको आवश्यकता संसद बन्द गर्ने राजनीति होइन, संसद चलाउने संस्कृति हो । जनताले सांसदहरुलाई नाराबाजी गर्न होइन, नीति बनाउन, कानुन निर्माण गर्न र देशको भविष्य कोर्न संसद पठाएका हुन्। यदि राजनीतिक दलहरुले यो यथार्थ बुझ्न सकेनन् भने त्यसको हिसाब जनताले आगामी निर्वाचनमा अवश्य गर्नेछन् ।

'बमबहादुर कुँवर राणा' पुस्तक सार्वजनिक

दमक । श्री ३ जङ्गबहादुर राणाका विश्वासपात्र माइला भाइ बमबहादुर कुँवर राणाको ऐतिहासिक योगदानमा आधारित 'प्रधानमन्त्री बमबहादुर कुँवर राणा' पुस्तक शनिबार सार्वजनिक भएको छ । नेपालको राणाकालीन इतिहासमा बमबहादुरको त्यति धेरै चर्चा नपाइए पनि उहाँका ऐतिहासिक योगदानको खोजबिन गरी यो कृति तयार पारिएको हो ।

श्री ३ जङ्गबहादुर राणा बेलायत भ्रमणमा जाँदा कार्यवाहक प्रधानमन्त्रीका रूपमा करिब १३ महिना राजकाजको जिम्मा बमबहादुरले पाउनुभएको थियो । विसं १९१३ मा प्रधानमन्त्रीकै रूपमा एक वर्ष मुलुकको नेतृत्व गर्नुभएका राणाले नेपाल-भोट युद्धको समेत कमान्ड सम्हाल्नुभएको थियो । नेपाली राजनीति र सैन्य इतिहासमा महत्त्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्नुभएका उहाँकै योगदानलाई समेटेर डा. तिलु थापाद्वारा लिखित सो पुस्तक टेकुस्थित बम्बीर विकटेश्वर शिवालयमा आयोजित एक कार्यक्रमबीच सार्वजनिक गरिएको हो ।

कार्यक्रममा इतिहासकार प्रा.डा. सुरेन्द्र केसी, सुदर्शनविक्रम राणा, लेखिका डा. तिलु थापा र बम्बीर विकटेश्वर गुठीका अध्यक्ष राजविक्रम राणाले संयुक्त रूपमा सो कृतिको लोकार्पण गरे । लोकार्पणपछि बोल्दै इतिहासकार प्रा.डा. सुरेन्द्र केसीले इतिहासका घटनाप्रति सदैव इमानदार भएर तथ्यहरू आउँदो पुस्तालाई हस्तान्तरण गरिनुपर्नेमा जोड दिए । पुस्तककी लेखिका डा. थापाले इतिहासका किताबहरूमा बमबहादुरका विषयमा निकै कम सामग्री उपलब्ध भएकाले यो इतिहास लेखनका लागि तथ्य तथा सामग्री सङ्कलन गर्न लामो समय लागेको अनुभव सुनाए ।

बजेटमा व्यापक आर्थिक सुधारको एजेन्डा छ, अर्थमन्त्रीको घोषणाले मात्र पुग्दैन

✍ महेश आचार्य
(पूर्व अर्थमन्त्री)

अन्तराष्ट्रिय परिदृष्यले यसै पनि हाम्रो आर्थिक विकासको प्रक्रिया शिथिल भइराखेको बेला छ । आगामी दिनमा कसरी हामीले सात प्रतिशतको आर्थिक बृद्धि हासिल गर्न सकौंला ? यो चुनौतीपूर्ण छ ।

सरकारले ल्याएको यो बजेटले संसद र सरकारबीच आर्थिक एजेण्डामा छलफल गर्न सत्तापक्ष, सिंगो सरकार र प्रतिपक्षबीच समान रुपमा केन्द्रित हुने अवसर दिनेछ । व्यापक आर्थिक सुधारका मुद्दा बजेटका विषय बनेको छ । यो हामी सबैका निम्ति स्वभाविक रुपले खुशीको कुरा छ ।

नीतिगत सुधार, कानुनी सुधार र प्रशासनिक सरलीकरणका मुद्दा बजेटमा आएको छ । यो कार्यान्वयनका कसरी जान्छ र यसले लगानीकर्ताहरु, व्यवसायीहरुको आत्म बललाई सकरात्मक ढंगले प्रभाव पार्छ कि पार्दैन ? यो चाहिँ आगामी दिनमा हेर्नुपर्ने हुन्छ । बजेट भाषण आर्थिक सुधारको प्रस्थानविन्दु मात्रै हो । आर्थिक सुधारका प्रक्रियालाई सरकारले निरन्तर अनुगमन, नीतिगत परिमार्जन, सरीकरण र प्रशासनिक सवलीकरण गर्दै जानुपर्ने छ । बजेट पछाडि संसदमा सत्तापक्ष र प्रतिपक्षको, सरकार र प्रतिपक्षको प्रशासन संयन्त्र समेतको मानसिक तयारीका निम्ति साझा सहमति खोज्ने एउटा अवसर यो बजेटले दिन्छ कि जस्तो मलाई लाग्छ । यस अर्थमा बजेटका प्रस्थान विन्दुबाट म खुशी छु । एकचोटी फेरि व्यापक आर्थिक सुधारको एजेण्डाले प्राथमिकता पाएको छ ।

बजेटमा २१ खर्बभन्दा माथिको स्रोत व्यवस्थापन अलिकति चुनौतीपूर्ण छ । झण्डै साँढे छ खर्बको बजेट घाटा छ, त्यसको व्यवस्थापन जोखिमपूर्ण हुने सम्भावना म देख्छु । कार्यान्वयनमा जाँदा यसका नीतिगत पक्षका कानुनी सुधार र प्रशासनिक सरलीकरणले उद्यमी व्यवसायीहरुको आत्मविश्वासलाई कत्तिको जोगाउन र बढाउन सक्छ, त्यसमा यो बजेटको सफलता निर्भर हुन्छ ।

अन्तराष्ट्रिय परिदृष्यले यसै पनि हाम्रो आर्थिक विकासको प्रक्रिया शिथिल भइराखेको बेला छ । आगामी दिनमा कसरी हामीले सात प्रतिशतको आर्थिक बृद्धि हासिल गर्न सकौंला ? यो चुनौतीपूर्ण छ । तर, आर्थिक क्षेत्रको सुधारको व्यापक बहस निजी क्षेत्रमा उठ्यो, सरकारी क्षेत्रमा उठेका थिए । तिनलाई छलफलमा ल्याउने र समेट्ने ढंगको बजेट छ ।

सरकारलाई बजेटमा शंकाको सुविधा दिनुपर्छ । आगामी दिनमा निजी क्षेत्रसँग सरकारको, प्रतिपक्षसँग सत्तापक्षको, अनि प्रशासनिक क्षेत्रको सुधारमा नीतिगत रुपले निरन्तर परिमार्जनको ढोका खोल्न सकोस् भन्ने शुभकामना छ ।

बजेटमा सबै रूग्ण भएका प्रतिष्ठान, संस्थानहरूलाई सवलीकरण गर्ने, तिनीहरुको कार्यदक्षता बढाउने, अन्तर्राष्ट्रिय रुपमा प्रतिस्पर्धी वातावरणमा एउटा सक्षम संस्थाको रुपमा विकास गर्दा विभिन्न मोडलबाट सुधारको कोशिस अर्थमन्त्रीले बजेटमा गर्नुभएको छ । यो अपरिहार्य थियो ।

सरकारी क्षेत्र भएकै कारण स्वतः तिनले दक्षतापूर्वक काम गर्छन् भन्ने ग्यारेन्टी हुँदैन । यो कुराको अनुभूत सबैलाई भएको जस्तो मलाई लाग्छ । यी सुधारात्मक कदमहरु हुन् । मलाई लाग्छ- समग्र आर्थिक सुधारको सिलसिला यो बजेटले थालनीका लागि मद्दत गर्न सक्छ । तर, यसका लागि पूर्वसर्त के हो भने संसद सत्तापक्ष र प्रतिपक्षबीच व्यापक समझदारी सृजना गर्न संवाद प्रारम्भ गर्ने थलो बन्न सक्नुपर्छ ।

निजी क्षेत्र र सरकारबीचमा आत्मविश्वास प्रवर्द्धन गर्ने वातावरणका लागि संसदको माध्यमबाट नीति कानुन बनाउने र प्रशासनिक सहजीकरणबाट हुनुपर्दछ । यो हुन सक्यो भने सकारात्मक परिणाम बजेटले दिन सक्दछ । यसको प्रमुख चुनौती स्रोतको व्यवस्थापन हो । जुन आकारको बजेट छ, चालु आर्थिक वर्षको संशोधित बजेटको २५ प्रतिशत अधिक छ । स्रोत व्यवस्थापनमा ऋणमाथिको निर्भरता जोखिमपूर्ण छ । यति हुँदा हुँदै पनि समग्र आर्थिक सुधारको ढोका खोल्ने प्रतिवद्धता बजेटमा हुँदा मैले आशावादीतासहित यो बजेटलाई हेर्छु ।

बजेटमा ३१ निकाय खारेज, छ निकाय मर्जर, छ निकाय हस्तान्तरण र १८ निकाय पुनसंरचना गरिने प्रतिवद्धता जाहेर गरिएको छ । थुप्रै नयाँ संरचना थपेको पनि छ । समग्र आर्थिक सुधारको प्रक्रियाको प्रस्थान विन्दु के हो भने सरकारी खर्च नियन्त्रणमा रहन सक्नुपर्यो ।

निजी क्षेत्रको उद्यमशीलता पुँजीको अधिकतम परिचालन गर्नसक्ने र राष्ट्रिय पुँजी लगानी गर्नसक्ने अनुकूल वातावरण पनि तय हुनुपऱ्यो । विदेशी पुँजी प्रवाह हुन सक्ने कुराको प्रत्याभूतिको निम्ति सरकारी खर्च सन्तुलित सीमामा रहनु पनि अनिवार्य छ ।

यसकारण शंकाको सुविधाको लाभ अर्थमन्त्रीलाई छ । अर्थमन्त्रीले 'कम्प्रिहेन्सिभ रिफर्म'का एजेण्डालाई अगाडि सारेको देखिन्छ । अब आगामी दिनमा कार्यान्वयन हेर्नुपर्छ । बृहत्तर आर्थिक सुधार एक दिनको घोषणाले मात्र सम्भव हुँदैन । जेठ १५ को घोषणाले मात्र सफलता र असफलताको मापन हुन सक्दैन । निरन्तर अनुगमन, कानुनी सुधार, प्रशासन संयन्त्रलाई दक्षताका साथ अघि बढाइनु जरूरी छ ।

यसका अतिरिक्त सहज ढंगले उद्यमी व्यवसायीको आत्मविश्वास बढाउनेगरी प्रशासन संयन्त्र पनि लगानीकर्तामैत्री हुनुपर्नेछ । यति भयो भने आर्थिक सुधारका प्रक्रियाले गति लिन सक्छ । त्यसैले आशावादीका साथ यो बजेटलाई हेर्न चाहन्छु । सतर्कतापूर्वक मैले यसका जोखिमहरूलाई पनि नियालिरहेको छु ।

खर्च व्यवस्थापनमा सरकारले निरन्तर सतर्कता देखाउनुपर्ने हुन्छ । निजी क्षेत्रको लगानी, अन्तर्राष्ट्रिय लगानी आमन्त्रणका निम्ति गैरआवासीय नेपालीको पुँजी परिचालन हुनेगरी सरकारले आगामी दिनहरुमा निरन्तर अनुगमन गरी सकारात्मक लाभ लिन सक्नुपर्छ । *(बाह्रखरीबाट)*

बाँदर आतंक न्युनिकरणको कानुन किन बन्दैन ?

नेपालमा बाँदर आतंक बढ्दो छ । गाउँघरमा किसानका बालीनाली सखाप पारेर बाँदरले उठिबास लाएका घटना बेलाबेला चर्चामा आउँछन् । युवाहरू गाउँमा छैनन्, विदेश र शहरमा छन् । गाउँमा वृद्धवृद्धा किसान बाआमाहरूले बाँदर भगाउन वा बाँदरबाट बालीनाली जोगाउन कठिन संघर्ष गरिरहेका छन् । बाँदरलाई मार्ने वा बन्ध्याकरण गर्ने वा अन्य कुन उपायले नियन्त्रण गर्ने भन्नेबारे विगतदेखि हालसम्म सबैजसो पार्टीका सांसदहरूले संसदमा माग समेत उठाउँदै आएका छन् । बाँदर नियन्त्रणसम्बन्धी कानून बनाउनुपर्ने उनीहरूको माग रहे पनि हालसम्म बाँदरका लागि नेपालमा कानुन बन्न सकेको छैन । अघिल्लो सरकार हुँदा पनि बाँदर नियन्त्रणका लागि थरीथरी सुझाव पेश भएका थिए भने यसबारे ठोस कानून बनाउन संसदीय समितिहरूमा लामै छलफल समेत चलेको थियो । यद्यपि हालसम्म कुनै निष्कर्ष निकाल्न सकिएको छैन । वर्तमान संसदमा पनि बाँदर नियन्त्रणको माग राख्दै सांसदहरूले धारणा राख्ने क्रम निरन्तर छ ।

बुधबार सत्तारूढ रास्वपाका सांसद श्रीराम न्यौपानेले बाँदर आतंक नियन्त्रणका लागि 'डमी बाघ' उपयोगी हुने कथा संसदमा प्रस्तुत गरे । तनहुँका एक किसानको उहाहरण दिँदै उनले डमी बाघको प्रयोग गरेर बाँदर आतंक नियन्त्रण गर्न सकिने बताएका हुन् । तनहुँ शुक्लागण्डकी- ३ का किसान पहलसिंह गुरूङको सुन्तला बगानमा पुगेर १२ सय रूपैयाँमा किनेको डमी बाघले दुई सिजन सुन्तला सफलतापूर्वक जोगाएको अनुभव सांसद न्यापानेले संसदमा सुनाए । डमी बाघलाई सुन्तला बगानमा राख्दा पहिलो वर्ष बाँदर नआएको, दोस्रो वर्ष दैनिक उक्त डमी बाघलाई सार्नुपर्ने अवस्था आएको उल्लेख गर्दै दुई वर्षसम्म बाँदरबाट सुन्तला जोगाउन सफल भएको सुनाए ।

मंगलबार विपक्षी श्रम संस्कृति पार्टीका सांसद संस्कृति पार्टीका सांसद ध्रुवराज राईले मुलुकभर बढ्दै गएको बाँदर आतंकका कारण कृषकहरु गम्भीर मारमा परेको भन्दै नियन्त्रणका लागि ठोस कदम चाल्न माग गरे । बाँदरको समस्यालाई लिएर संसदमा हुने गरेका ठट्टा र उपहासप्रति आपत्ति प्रकट गर्दै उनले यसलाई जनताको पीडा र आक्रोशको रुपमा बुझ्न आग्रह गरे । कृषकले दु:ख गरेर हुर्काएका बालीनाली बाँदरले सखाप पार्दा ग्रामीण भेगका जनताको जीविकोपार्जनमा नै संकट आएको, युवाहरू वैदेशिक रोजगारीमा रहेको र गाउँमा वृद्ध आमाबुबाले बाँदरसँग जुधेर संघर्ष गरिरहेको उनले बताए । कृषकलाई आ`नो बालीनाली सुरक्षाका लागि कानूनी प्रक्रिया पुऱ्याएर 'हतियार' उपलब्ध गराउने विषयमा समेत संसदमा छलफल हुनुपर्ने उनको धारणा छ ।

उता स्वतन्त्र सांसद महावीर पुनले बाँदर धपाउने भरपर्दो विधि र उपाय संसारमै पत्ता नलागेको भन्दै नेपालमा यसबारे अनुसन्धान हुनुपर्ने बताएका छन् । बाँदर निकै बुद्धिमान जनावर भएकाले यसको नियन्त्रणका लागि केवल संसदमा आवाज उठाएर मात्र समाधान नहुने भन्दै उनले ठोस अनुसन्धान र प्रविधिको आवश्यकता रहेकोमा जोड दिए । राष्ट्रिय आविष्कार केन्द्रमार्फत ५०-६० लाख रूपैयाँ खर्चेर अनुसन्धानको प्रयास पनि गरिएको भन्दै उनले सरकारले २ देखि ७ करोड रूपैयाँसम्मको बजेट बाँदर अनुसन्धानका लागि छुट्याउनुपर्ने माग गरे ।

अब के गर्ने त ?

मानव बस्तीमाथि जंगली जनावरको अतिक्रमण र असुरक्षा नियन्त्रण गर्न विभिन्न देशहरूले आ-आफ्नै कानून बनाएका हुन्छन् । जस्तैः अस्ट्रेलियामा कंगारु नियन्त्रणका लागि व्यवस्थित, वैज्ञानिक र कानुनी संरचना बनाइएको छ । कंगारूले पनि कृषिबाली नष्ट गर्ने र पर्यावरण बिगार्ने हुँदा त्यहाँको सरकारले 'कंगारु व्यवस्थापन योजना' अनुसार हरेक वर्ष हवाई सर्वेक्षण मार्फत् कंगारुको जनसंख्या अनुमान गर्छ । त्यसकै आधारमा पारिस्थितिक प्रणालीलाई असर नपर्नेगरी निश्चित संख्यामा कंगारु मार्न पाइनेगरी कोटा तोकिन्छ । नेपालमा पनि कतिपयले बाँदरलाई यसरी नै मारेर नियन्त्रण गर्नुपर्ने बताउँदै आएका छन् । कतिपयले भने बाँदर मार्न नपाइने तर अन्य उपाय अवलम्बन गर्नुपर्ने बताउँछन् । बाँदरका लागि कानूनी व्यवस्था गरी बन्ध्याकरण गर्ने वा स्थानीय सरकारहरु मार्फत बाँदरका लागि फलफूलको अलग्गै बगैँचा, बाली बीमाको प्रभावकारी कार्यान्वयन र क्षतिपूर्तिको सहज व्यवस्था गर्नुपर्नेलगायत विषयमा बहस हुने गरेको छ । सरकारले यसका अल्पकालीन र दीर्घकालीन रणनीति अवलम्बन गरी बाँदर नियन्त्रण गर्नसक्छ ।

सामाजिक सञ्जाल

बालेनको समर्थनमा छु

राजनीति शास्त्रमा एमए गरेको र कुटनीतिको बारेमा ज्ञान लिएको आधारमा संसदमा प्रम बालेन्द्र शाहले बोलेको कुराको १००% समर्थन गर्दछु ।

१. कुटनीति भनेको छोरी कुटेर बुहारी तह लगाउने कला हो ।
२. झगडा नगरी बुद्धिमानीपूर्वक आफ्नो देशको हितमा छिमेकी सग सुमधुर सम्बन्ध कायम गर्ने कला कुटनीति हो ।
३. चलाखीपूर्ण र सोचबिचार गरेर लक्ष्य प्राप्तिको लागि बोल्ने कला कुटनीति हो ।
४. गोली ठोकेर मार्नु भन्दा 'महमा विष हाली' खुवाई मार्ने कला कुटनीति हो ।

बालेन्द्र शाहले के भने ?

१. हामीले पनि सीमा मिच्यौ, भारतले पनि मिच्यो । अब हामी मिलेर वास्तविक सीमा कायम गर्छौं । धेरै गहिरो कुटनीतिक भाषण हो यो । यो सुन्दा भारत रि साउँदैन । यदि भारतले हाम्रो सीमा मिच्यो - अपराधी भारत ....भन्दा तपाईं स्वयम् भारतीय नागरिक भएको भए के सोच्नु हुन्थ्यो ?
२. नेपालको विकास नहुनुमा anti–indian sentiment प्रमुख कारण हो । यो काम कम्युनिस्ट नामका घोर पुँजीवादी पार्टीहरुले गरेका छन् ।

प्रष्ट होस् - म रास्वपा को कार्यकर्ता होइन । मैले आजसम्म रास्वपलाई भोट हालेको छैन । यो मेरो निजी विचार हो ।

✍ रूद्रमणी भट्टराई

माङ्सिमा : मकालुको काखमा लुकेको स्वर्ग

✍ ध्रुव खड्का (डीवान)

संखुवासभा/ संखुवासभाको सदरमुकाम खाँदबारीबाट केही घण्टाको यात्रापछि पुगिने मकालु गाउँपालिका–५ को माङ्सिमा गाउँ प्रकृति, संस्कृति र ग्रामीण जीवनशैलीको अद्भुत संगम हो । मकालु हिमालको काखमा अवस्थित यो गाउँ अझै पनि व्यावसायिक पर्यटनको अत्यधिक प्रभावबाट टाढा रहेकाले 'भर्जिन डेस्टिनेसन' का रूपमा चिनिन थालेको छ ।

सहरको कोलाहलबाट मुक्त भएर शान्त वातावरण खोज्नेहरूका लागि माङ्सिमा उत्कृष्ट गन्तव्य बन्न सक्छ । स्वच्छ हावा, हरियाली डाँडाकाँडा, नागबेली आकारका खेतबारी र स्थानीय बासिन्दाको आत्मीय आतिथ्यताले यहाँ पुग्ने जो–कोहीलाई मोहित बनाउँछ। गाउँमा एक दिनदेखि पाँच दिनसम्म बसोबास गरेर स्थानीय जीवनशैली नजिकबाट अनुभव गर्न सकिन्छ ।

माङ्सिमाको मुख्य आकर्षण गुन्याहाङ्ग पहाड हो। यहाँबाट मकालु, कञ्चनजङ्घा लगायतका हिमशृंखलाको मनोरम दृश्य देख्न सकिन्छ। साथै शभापोखरी, खाँदबारी, चैनपुर, भोजपुर र भोटखोला क्षेत्रसम्मको दृश्यावलोकनले यात्रालाई अझ स्मरणीय बनाउँछ। रातमाटे, गिद्दे ढुङ्गा, पाताल खर्क र भञ्ज्याङ खर्क जस्ता प्राकृतिक स्थलहरूले यस क्षेत्रको सौन्दर्यलाई थप आकर्षक बनाएका छन् ।

प्राकृतिक सम्पदासँगै माङ्सिमा सांस्कृतिक विविधताले पनि सम्पन्न छ। यहाँ गुरूङ र राई समुदायको बसोबास छ। पाहुनाको स्वागत स्थानीय परिकार, तोङ्बा, छ्याङ, भेडाको मासु, वाचिपा, असला माछा र ताक्मारू रातो चामलले गरिन्छ। स्थानीय खानपान र संस्कृतिले ग्रामीण पर्यटनलाई जीवन्त बनाएको छ ।

कृषिका दृष्टिले पनि माङ्सिमा सम्भावनाले भरिएको छ। प्रसिद्ध 'ताक्मारू रातो धान' यहाँको पहिचान बनेको छ । अलैँची, किवी, एभोकाडो, टिमुर, कफी, चिया तथा ट्राउट माछापालनका लागि समेत यो क्षेत्र उपयुक्त मानिन्छ । पशुपालन र अर्गानिक खेतीले स्थानीय अर्थतन्त्रलाई बलियो बनाइरहेको छ ।

पर्यटनसँगै यहाँ खानीजन्य सम्भावना पनि रहेको बताइन्छ। टुर्मालिन, गार्नेट, एक्वामरिन र चुनढुङ्गाजस्ता खनिज सम्पदाले भविष्यमा थप आर्थिक अवसर सिर्जना गर्न सक्ने देखिन्छ ।

यद्यपि सञ्चार सुविधा, व्यवस्थित आवास, तालिमप्राप्त गाइड तथा वैकल्पिक यातायातको अभाव चुनौतीका रूपमा रहेका छन्। तैपनि स्थानीयवासीहरु होमस्टे विस्तार, अर्गानिक कृषि–पर्यटन प्रवर्द्धन र पूर्वाधार विकासमार्फत माङ्सिमालाई नयाँ पर्यटन गन्तव्यका रूपमा स्थापित गर्ने अभियानमा जुटेका छन्। प्रकृतिको अनुपम सौन्दर्य, हिमाली दृश्य, सांस्कृतिक मौलिकता र आत्मीय आतिथ्यताको संगम माङ्सिमा केवल एउटा गाउँ होइन, नेपालको ग्रामीण पर्यटनको सम्भावनाले भरिएको जीवित संग्रहालय हो ।

मनोरञ्जन

बक्स अफिसमा चलचित्र लालीबजार

चलचित्र विकास बोर्डले 'लालीबजार' सहित ६ नेपाली फिल्महरूको पछिल्लो आधिकारिक बक्सअफिस विवरण सार्वजनिक गरेको छ ।

बोर्डले सोमबार सार्वजनिक गरेको विवरणअनुसार फिल्म 'लालीबजार' को कमाइ ८ करोड नजिक पुगेको छ ।

वैशाख २५ गते रिलिज फिल्मले गत शनिबार (जेठ १६ गते) सम्म सिनेपा: बक्सअफिसमा ७ करोड ९० लाख ३१ हजार ४६७ रूपैयाँ ग्रस कमाइ गरेको हो। उक्त कमाइ हुँदा फिल्मको २ लाख ६९ हजार २०२ वटा टिकट बिक्री भएको छ ।

त्यस्तै, 'परालको आगो' ले ४ करोड २७ लाख ८४ हजार ४४५ रूपैयाँ ग्रस कमाएको छ। वैशाख ११ गते रिलिज यो फिल्मको १ लाख ५४ हजार ३४ वटा टिकट बिक्री भएका छन् ।

जेठ ८ गते रिलिज 'मितज्यू' ले १ करोड २० लाख ५९ हजार ०८२ रूपैयाँ कमाएको छ। यसको ४१ हजार २४८ वटा टिकट बिक्री भएको उल्लेख छ। त्यस्तै, जेठ ८ मै रिलिज फिल्म 'काजी' ले ४० लाख ८८ हजार १७५ रूपैयाँ ग्रस कमाएको छ । यसको १३ हजार ७ वटा टिकट बिक्री भएको छ ।

वैशाख २५ गते रिलिज 'मालती मंगले' ले ५१ लाख ७३ हजार ७९३ रूपैयाँ कमाएको छ। यसको १६ हजार १८८ वटा टिकट बिक्री भएको बोर्डले जनाएको छ ।

गर्मीमा स्वास्थ्यको हेरचाह

धेरै मानिसहरू स्वस्थ बानीहरुमा ध्यान केन्द्रित गर्न गर्मीको समय प्रयोग गर्छन् । लामो दिन र राम्रो मौसम फिट हुन, राम्रो खान र जीवनको आनन्द लिनको लागि उपयुक्त समय हुन्छ । गर्मीमा स्वस्थ जीवनशैली बाँच्न केही सजिलो सुझावहरू :

१. हाइड्रेटेड रहनुहोस्

गर्मी मौसममा हामी धेरैलाई चिसो हुने उपायहरु खोज्छौं। पर्याप्त पानी पिएर हाइड्रेटेड रहँदा स्वास्थ्यको लागि फाईदाजनक हुन्छ। उच्च तापक्रममा बाहिर हिड्दा धेरै पानी पिउन महत्त्वपूर्ण छ। यसले तपाईंको शरीरलाई पसिना उत्पादन गर्न मद्दत गर्नेछ जसले तपाईंलाई चिसो राख्छ। यदि तपाइँ सोडा जस्ता पेयहरूको प्रयोग गर्नुहुन्छ भने यसको सट्टा फलफूलको जुसहरू खाने प्रयास गर्नुहोस्। यसले तपाईंलाई हाइड्रेटेड राख्न पनि मद्दत गर्छ।

२. स्वस्थ खानेकुरा खाने

गर्मी मौसम स्वस्थ खानामा ध्यान केन्द्रित गर्ने एक उत्तम समय हो। किनभने यो मौसममा धेरै प्रकारका फलफूल, तरकारीहरु र अन्य स्वस्थ खानाहरु सजिलै उपलब्ध हुन्छन्। ताजा फलफूल वा नट जस्ता स्वस्थ खाजाहरूले शरीरलाई धेरै फाइदा गर्छ।

३. हिड्ने

जुनसुकै मौसममा पनि हिड्नु शरीरको लागि फाईदाजनक हुन्छ। यो मौसममा छोटो दुरीको हाईक या साँझ बिहान स्थानीय पार्कमा हिड्दा नै पनि शरीर हलुका हुन्छ। पैदल यात्रा जतिसुकै छोटो किन नहोस्, यात्राको लागि पर्याप्त पानी र खाजाहरु बोक्नुपर्छ।

४. भेटघाट गर्नुहोस्

गर्मी मौसम साथीहरु र परिवारसँग भेट्नको लागि उत्तम समय हो। प्रियजनहरूसँग भेट्न वा नयाँ साथीहरु बनाउनुले तपाईंको मुड परिवर्तन गर्न मदत मिल्न सक्छ। यो मौसम परिवारसँग पिकनिक जाने, पौडी खेल्न जाने लगायतका कामहरू गर्न सकिन्छ।

५. सूर्योदय हेर्नुहोस्

चाँडै उठ्ने र सूर्योदय हेर्नको लागि बिन्दु बनाउनु तपाईंको दिन सुरू गर्ने उत्तम तरिका हुनसक्छ। बिहान उठेर एक कप चिया वा कफी खाँदै सुर्य उदाएको हेर्नु या बिहानको मौसमको आनन्द लिनु स्वस्थकर हुन्छ। सूर्योदय हेर्न चाँडै उठ्नुले तपाईंलाई सुन्दर दृश्य मात्र प्रदान गर्दैन, तर यसले तपाईंलाई चिसो राख्न पनि मद्दत गर्न सक्छ। दिनको गर्मीलाई हराउन बिहान सबेरै आफनो बाहिरी कसरतको योजना बनाउने प्रयास पनि गर्नुहोस्।

६. व्यायाम गर्नुहोस्

नियमित व्ययाम गर्नाले तपाईंलाई शारीरिक रूपमा सक्रिय रहन मदत गर्छ। जसकारण गर्मि मौसममा अल्छि लाग्ने जस्ता समस्याहरूबाट छुटकारा मिल्न सक्छ।

७. आफ्नो छाला सुरक्षित राख्ने कोशिस गर्नुहोस्

गर्मि महिनामा सूर्य तपाईंको छालाको लागि ठूलो खतरा हुन सक्छ। आफ्नो छालाको ख्याल राख्नको लागि नियमित रूपमा सनस्क्रिन प्रयोग गर्नुहोस्। ओठको सुरक्षा गर्न लिप बाम प्रयोग गर्नुहोस्। बाहिरबाट फर्किएपछि मुख धुने गर्नुपर्छ।

८. पर्याप्त मात्रामा सुत्नुहोस्

गर्मी महिनाको दिन लामो हुन्छ। यस्तो अवस्थामा हामीलाई अझ बढी निद्रा आवश्यक पर्दछ। हरेक दिन कम्तिमा ७ देखि ८ घण्टा सुत्ने कोशिस गर्नुहोस्। सकेसम्म हरेक दिन सुत्ने र उठ्ने रूटिन बनाऊनुहोस्। प्रत्येक रात एकै समयमा सुत्न जानुले तपाईंलाई छिटो निदाउन मद्दत गर्दछ किनकि शरीर सुत्ने समयको लागि अनुकूल हुन थाल्छ।

९. मौसमको आनन्द लिनुहोस्

गर्मी महिनाको सबैभन्दा राम्रो पक्ष भनेको बाहिर निस्कने र विभिन्न गतिविधिहरु गर्नु हो। यो मौसममा आ ̂नो लागि समय निकाल्न नबिर्सनुहोस्। दैनिक जीवनबाट टाढा जान छुट्टीको योजना बनाएर क्याम्पिङमा जानुहोस्।

पुस्तक-साभार

नेपालमा अमूर्त संस्कृतिको

डा. प्रेम खत्री

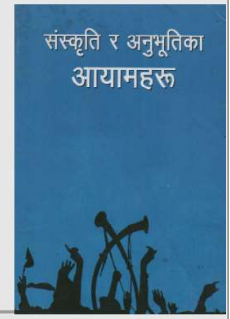

एकताको प्रतीक गोरखा र अनेकताका स्वरहरू

गतांकबाट...... तर विशेष प्रकारको भूबनोट, अत्यन्त पिछडिएको उत्पादन परिपाटी र सम्बन्धका कारण नै अन्य वर्ग गरिबीको मारमा परेका हुन् । शासकवर्ग अरु वर्गको तुलनामा बढी सम्पन्न हुनु ता उसबेला पनि स्वाभाविक थियो भने अहिलेको लोक वा गणतान्त्रिक नेपालमा पनि अस्वाभाविक मान्न छोडिएको छ । शासनमा पुगेपछि सम्पन्न नभए कहिले हुने, आफुवरिपरि कुनै न कुनै प्रकारका जत्था नभए केको सन्तुष्टि भन्ने मनोवृत्ति पनि अहिले यत्रतत्र छ । यसो हो भने अधिकालाई सराप्नुमा खास तुक छैन । इतिहास अध्ययन गर्न सजिलो होस् भन्नका लागि हामी नेपालको इतिहासलाई प्राग् (शिकारी, पशुपालन+कृषि) आद्य र इतिहास (कृषिप्रधान, शहरी विकास), गरी तीन खण्डमा विभक्त गर्छौं र इतिहासलाई पनि प्राचीन, मध्यकाल र आधुनिक भन्छौं । तर यहाँ शासन गर्ने कुनै पनि शासकवर्गले आफ्नो सत्ता स्थापना गर्दा नयाँ आर्थिक उत्पादन सम्बन्धको स्थापना र विस्तार एवम् विकास गरेका होइनन् । यो विकास स्वतः फूर्तरूपमा हुँदै गयो । त्यसैले आर्थिक परिवर्तनभन्दा पनि स्थायी सेनाको बन्दोबस्तीले वा पुर्ववर्ती शासनभन्दा बढी सङ्गठित राजनीतिक सुधार प्रशासकीय क्षमताले राज्यको वागडोर परिवर्तित भए । गोरखाराज्यको स्थापना, विकास, विस्तार र नेपाल राज्यको एकीकरण यही प्रशासन र सैन्य कुशलताका कारण सम्भव भएको मान्न सकिन्छ ।

असमानता नै समस्या

यस विश्लेषणको तात्पर्य के भने कुनै सम्प्रदाय, वंश, जाति, समूहको उत्थानमा आन्तरिक र वाह्य दुवै वातावरणको देन रहन्छ । नेपालका हिन्दू धर्मावलम्बी शासक वा अनुयायी दुवैमा आफू वरिपरिको वातावरणलाई आफू अनुकूल पार्ने चेत सायद बढी भयो कि ? त्यस चेतले संस्कारको रूप लिएर पुस्तान्तरण हुँदै आजसम्म आइपुग्दा नै हिन्दूधर्म, संस्कार, राजनीति र सामाजिक संरचना बढी हावी भएका हुन् कि ? यो प्रश्न विचारणीय छ । तर सत्य के पनि हो भने सामाजिक आर्थिक इतिहासका समग्र पक्ष केलाउँदा सबै भौगोलिक क्षेत्रको इतिहास हेर्दा धर्म र संस्कृतिले मात्र अरूको शोषण गरेको छैन । शोषण आर्थिक असमानता, स्रोतमा, उत्पादनमा पहुँचको कमीले भएको छ ।

यो असमानता वा औपनिवेशिकता गोरखा वा अन्यन्त्र स्थलबाट विगुल फुकेर भएको नभई प्राचीनकालदेखि चलिआएको सामाजिक अर्थिक परिपाटीलाई बदल्ने नयाँ सोच, परिवर्तन वा क्रान्ति आगमन हुन नसक्दा भएको हो । नेपालका कुना काप्चामा अहिले पनि कति गरिब क्षत्री बाहुन, मतवाली वा जनजातिका भारी बोक्छन् हलो जोत्छन् । यो सङ्ख्या सानो छैन र यो अहिले नै परिवर्तन हुनेवाला पनि छैन। पहाड वा तराइका दलित र कर्णालीका बाहुन वा ठकुरी वा जनजातिबीच आर्थिक समानता पाउन सकिन्छ । यसर्थ गरिबीको मुद्दा भनेको अवसरसित गाँसिएको मुद्दा हो, टुपी, नाक वा आँखासित मात्र होइन भन्ने कुरा बुझ्नु आवश्यक छ ।

२०४६ सालमा प्रजातन्त्र र २०६३ सालमा गणतन्त्र आए पनि कर्णाली क्षेत्र नेपालको उपनिवेशको अवस्थामा छ । प्रस्तावित सङ्घीय संरचनामा कर्णालीले कस्तो कोल्टे फेर्ला ? यो विचारणीय छ । यहाँ कुनै एउटा जातिले नयाँ संरचनाको वागडोर हातमा लिएर त्यो प्रदेश अघि बढ्ला भन्न पनि सकिने स्थिति छैन । यो कुरा अन्यत्र पनि लागु हुन सक्छ । कर्णालीवासीहरु पूर्वेलीलाई गोरखे भन्छन् र अलि खस्रो टिपणी गर्छन् । तर गैरगोर्खे दुइजाना प्रधानमन्त्रीले त्यस आसपासबाट आएर नेपालको प्रधानमन्त्रीको कुर्सीमा बस्दा पनि त्यस क्षेत्रको समुचित विकास भएन । अन्ततः एउटा खाँटी गोर्खे प्रधानमन्त्रीकै पालामा मुगुमा चारपाङ्ग्रे सवारी साधन भित्रिने संयोग पर्‍यो । क्रमशः...

दुर्घटना न्यूनीकरणका लागि साझा प्रतिबद्धता

इटहरी/ कोशी प्रदेशमा बढ्दो सवारी चाप, ट्राफिक अव्यवस्था र सडक दुर्घटनालाई न्यूनीकरण गर्ने उद्देश्यसहित कोशी प्रदेश ट्राफिक व्यवस्थापन सम्बन्धी प्रादेशिक गोष्ठी इटहरीमा सम्पन्न भएको छ । कोशी प्रदेश प्रहरी कार्यालय विराटनगरको आयोजनामा मंगलबार आयोजित एकदिने गोष्ठीमा सडक सुरक्षा, ट्राफिक व्यवस्थापनका चुनौती तथा प्रविधिमैत्री समाधानका विषयमा विस्तृत छलफल गरिएको हो ।

गोष्ठीको उद्घाटन कोशी प्रदेश प्रहरी प्रमुख प्रहरी नायव महानिरीक्षक विनोद घिमिरेले गरेका थिए । कार्यक्रममा उनले लागूऔषध नियन्त्रण अहिले प्रदेशकै प्रमुख चुनौतीका रूपमा देखिएको उल्लेख गर्दै विराटनगरबाट सुरु गरिएको नियन्त्रण अभियानलाई क्रमशः १४ वटै जिल्लामा विस्तार गरिने बताए । उनले प्रभावकारी ट्राफिक व्यवस्थापनका लागि प्रहरी मात्र नभई सडक विभाग, यातायात व्यवसायी, स्थानीय तह, नागरिक समाज र सरोकारवाला सबै निकायबीच समन्वय अपरिहार्य रहेको धारणा व्यक्त गरे ।

ठूलो ट्याङ्कीमा कम्प्रेसर प्रविधियुक्त
झापा सेफ्टी ट्याङ्की तथा ढल सरसफाई
दमक : देवीप्रसाद सिटौला (९८४२७६०२६५/९८२४९७९१८५)

बिर्तामोड: राजकुमार श्रेष्ठ ९८०६०१०४१०

पानासोनिक इलेक्ट्रोनिक्स वर्ल्ड, दमक-८, झापा
विगत दुई दशक अगाडीदेखि तपाईंहरुको सेवामा समर्पित यस मर्मत केन्द्रले सबै प्रकारका LED, TV, Online UPS इनभर्टर सर्वो स्टेपलाइजर, Sound System, Speeker, ब्याट्री चार्जर, वेल्डिङ मेशिन साथै मोटर, पंखा, फ्रिज, AC वासिङ मेशिन, काँटा सुलभ दरमा ग्यारेन्टीका साथ मर्मत गरिन्छ ।
साथै यहाँ अर्डर अनुसार सबै प्रकारका UPS, इनभर्टर, स्टेपलाइजर नयाँ तयार गर्नुका साथै सबै प्रकारका रिमोट र इलेक्ट्रोनिक पार्टसहरु, सेकेण्डहेण्ड मोटर र फेन पाइन्छ ।
नोट :
१) मेडिकल हस्पिटलमा प्रयोग हुने सबै सामानहरु मर्मत गरिन्छ ।
२) यहाँ होम सर्भिसको सेवा पनि उपलब्ध छ ।
३) सबै प्रकारका सेकेण्डहेण्ड सामान पनि बिक्री गरिन्छ ।
प्रो. मनोज सिंह
९८४२६२०९३०/९८०४९३१६३९/०२३-५८३१४७

अत्याधुनिक प्रविधिद्धारा उत्पादित
नयाँ झापाली इटा बजारमा
झापाली इटा
ठूलो साइजको ईटा उपलब्ध छ ।
सम्पर्कका लागि:
भगवान बस्नेत : ९८५२६७००३१
उद्योग सम्पर्क : ९८०१४०१४४२

मनकामना डेन्टल केयर
विशेष अफरका साथ
यहाँ आधुनिक प्रविधिबाट दाँत र मुख सम्बन्धी सम्पूर्ण उपचार विशेष छुटका साथ गरिन्छ ।

Dr. Nabin Kant Chaudhary
Consultant Oral & Dental Surgeon
BDS Bangladesh (RU) NMC No.: 19332
दमक-६, थानारोड (झापा)
Call : 9819041615/9810315415

दैनिक राशिफल

आज मिति २०८३ साल जेठ २० गते मंगलबार 3 June, 2026 तिथि: नवमी

ज्यो. लक्ष्मी प्र. ढकाल
ठेगान : क्याम्पस मोड, सगरमाथा आयल निगम, उत्तर
सम्पर्कका लागि: ९८६७३१०८८२/९८१७००५१६५

राशि	अक्षर	फल
मेष	चु चे लो ला लि लँ ले लो अ	भाग्यको उदय । धन लाभ ।
वृष	इ उ ए ओ वा वि वु वे वो	यात्रामा दुःख । खर्चमा वृद्धि ।
मिथुन	का कि कु घ ङ छ के को हा	कार्यसिद्धि । पढाइमा रुचि ।
कर्कट	चु चे लो ला लि लँ ले लो अ	रोजगारीको अवसर । बोलीले काम बन्ने ।
सिंह	मा मि मु मे मो टा टि टु टे	आफन्तको सहयोग । धन लाभ ।
कन्या	टो प पी पँ ष ण ठ पे पो	अनावश्यक खर्च । शत्रुको भय ।
तुला	हि हु हे हो डा डि डु डे डो	आकस्मिक धनलाभ । आफन्तबाट सहयोग ।
वृश्चिक	तो ना नि नँ ने नो या यि यु	उपहार प्राप्ति । रोजगारीको अवसर ।
धनु	य यो भा भी भ धा फा ढ भे	कार्य सिद्धि । मान्यजनको सहयोग ।
मकर	भो जा जी खि खू खे खो गा गी	मनमा खिन्नता । स्वास्थ्यमा समस्या ।
कुम्भ	गँ गे गो सा सी सँ से सो द	धार्मिक कार्यमा रुचि । व्यापारबाट लाभ ।
मीन	दि दु थ झ ञ दे दो चा ची	आर्थिक प्रगति । मित्रबाट सहयोग ।

***लोपोन्मुख*.....**छन् । कार्यक्रममा संस्थाका केन्द्रीय सदस्य युवराज पौडेलले स्वागत मन्तव्य व्यक्त राखेका थिए ।

भूपेन्द्र न्यौपानेको अध्यक्षतामा आयोजित सो कार्यक्रमको उद्घाटन प्रमुख समेत रहेका दमक नगरपालिकाका नगरप्रमुख रामकुमार थापाले गरेका थिए । थापाले कार्यक्रमलाई सम्बोधन गर्दै संविधानले सबै जातजाति, भाषा, धर्म र संस्कृतिको संरक्षणको व्यवस्था गरे पनि व्यवहारमो विभेद गरेको टिप्पणी गरे ।

सबै समुदायका आफ्नै सांस्कृतिक पहिचान र परम्परा रहेको उल्लेख गर्दै उनले लोपोन्मुख अवस्थामा रहेका बालन, संगिनी नाच र खैजडीजस्ता संस्कृतिको संरक्षण वर्तमान पुस्ताको जिम्मेवारी भएको बताए । "हामीले आफ्ना हकअधिकारका लागि छुट्टाछुट्टै लड्यौं, त्यसैले शक्ति कमजोर भयो," उनले भने। साथै राजनीतिक दलका आधारमा एकता देखिए पनि समुदायगत अधिकारका विषयमा एकता कमजोर रहेको उनको भनाइ थियो। कार्यक्रममा समाजका संस्थापक सदस्यहरूलाई सम्मानसमेत गरिएको थियो। सहभागीहरूले बालन, सिंगिनी नाच र खैजडी संरक्षण तथा प्रवर्द्धनका विषयमा छलफल गरेका थिए।

कार्यक्रममा समाजका संस्थापक व्यक्तित्वहरु मोहनप्रसाद भण्डारी, लक्ष्मीप्रसाद संगौला, भवकृष्ण खतिवडा, डिल्लीराम उप्रेती, नन्दीकेशर अधिकारी र हरिप्रसाद नेपाललाई सम्मान गरिएको थियो । बीचबीचमा भजनकीर्तनका गीतहरूलाई सबैलाई आनन्दीत तुल्याएको थियो । कार्यक्रमलाई रोचक बनाउन भजनकिर्तनको आयोजना समेत गरिएको सो कार्यक्रममा अतिथिहरूलाई मायाको चिनो दिएर बिदाई गरिएको थियो । र्कार्यक्रममा कार्यक्रममा दमक नगरपालिकाका कर्मचारी, संस्थाका पूर्व तथा वर्तमान विभिन्न तह र तप्काका पदाधिकारीहरूको बाक्लो उपस्थिति रहेको थियो ।

***१००*....**उनले उल्लेख गरे।

महिला, बालबालिका तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालयका सहसचिव आभा श्रेष्ठले अधिकांश कार्य सम्पन्न गरिएको बताइन्। उनले ब्लु बस सञ्चालनजस्ता केही कार्यक्रम भने पूर्वाधार मन्त्रालयसँग समन्वय आवश्यक भएकाले बाँकी रहेको जानकारी दिइन्। भूमि व्यवस्था, सहकारी तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयका सूचना अधिकारी विवेक घिमिरेले २२ मध्ये १६ कार्य सम्पन्न भएको बताए। उनले संघीय निजामती सेवा विधेयकको मसौदा तयार गरिएको र कर्मचारी व्यवस्थापनलाई डिजिटल प्रणालीमा लैजाने काम अघि बढाइएको जानकारी दिए।

सरकारले सुशासन, सेवा प्रवाह सुधार र प्रशासनिक प्रणालीलाई नतिजामुखी बनाउन कार्यसूची प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन भइरहेको दाबी गरेको छ।

***भदौ*....**एवं सरकारका प्रवक्ता सस्मित पोखरेलका अनुसार गृह मन्त्रालयको प्रस्तावमाथि छलफल गर्दै सरकारले २०८२ साल भदौ २३ र २४ गतेको प्रदर्शनका क्रममा भएको घटनाको जाँचबुझ गर्न गठित आयोगको प्रतिवेदनमाथि अध्ययन गर्ने समितिको म्याद थप गरेको छ । सुरक्षा संयन्त्रको हकमा अध्ययन गरी सिफारिस गर्न गठित उक्त समितिको कार्यावधि ४५ दिनका लागि थप गरिएको हो ।

सरकारले प्रतिवेदनमा उल्लिखित सुरक्षा संयन्त्रको हकमा अध्ययन गरी सिफारिस गर्न गठित उक्त समितिको समय ४५ दिनका लागि थप गरेको हो ।

Log on गर्नुहोस्
purbasandesh.com
EPAPER मा पूर्वसन्देश पत्रिका हेर्नुहोस्

सच्याईएको

पूर्व सन्देश दैनिक पत्रिकामा २०८३ साल जेठ १४ मा प्रकाशित "Consultancy Service of Detailed Project Report of Damak Multipurpose Park" ठेक्का नं DMO/JHAPA/CONSULTANT/८२/२०८२-०८३ मा सूचिकृत फर्म हरू मध्येबाट वा सूचिकृत गराई प्रस्ताव पेश गर्न सकिनेमा Invitation for ELectronic Bid भएकोले सच्याईएको व्यहोरा जानकारीका लागि अनुरोध छ। विस्तृत जानकारीका लागि दमक नगर पालिकाको वेवसाईट www.damakmun.gov.np हेर्नुहुन अनुरोध छ।

बिल-विजकको प्रयोग अनिवार्य गरौं

- हरेक खरिदमा अनिवार्य रुपमा बिल/रसिद मागौं,
- कानूनी रुपमा मान्य बिल/विजक जारी गरौं,
- बिल बिना कारोबार नगर्ने/नगराउने बानी बसालौं,
- कर प्रणालीलाई पारदर्शी र व्यवस्थित बनाउन सहयोग गरौं,
- उपभोक्ता अधिकार संरक्षणका लागि बिल सुरक्षित राखौं,
- कर छली र अनियमितता अन्त्य गर्न सचेत बनौं,
- डिजिटल बिलिङ प्रणालीको प्रयोग बढाऔं,
- जिम्मेवार नागरिक भई इमान्दारीपूर्वक कारोबार गरौं।

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड

कांग्रेसले बनायो छायाँ सरकार

दमक । प्रमुख प्रतिपक्षी दल नेपाली कांग्रेसले सरकारको कामकारबाहीमाथि प्रभावकारी निगरानी राख्ने तथा संसदीय अभ्यासलाई थप सशक्त बनाउने उद्देश्यसहित 'छाया सरकार' गठन गरेको छ ।

कांग्रेसले संसदीय दलका नेता भीष्मराज आङ्देम्बेलाई छाया प्रधानमन्त्रीको जिम्मेवारी दिएको छ । सरकारका गतिविधिमाथि मन्त्रालयगत रूपमा निगरानी राख्ने तथा प्रतिपक्षी भूमिकालाई अझ प्रभावकारी बनाउने रणनीतिअनुसार विभिन्न नेताहरूलाई छाया मन्त्रीको जिम्मेवारी बाँडफाँट गरिएको जनाइएको छ ।

कांग्रेसले छाया गृहमन्त्रीको जिम्मेवारी प्रकाश सिंह कार्कीलाई दिएको छ भने अर्थ मन्त्रालयको जिम्मेवारी नरेन्द्रकुमार केरुङलाई तोकेको छ ।

मृतक रमाको ब्याइफ्रेण्ड पक्राउ

दमक/ नियोजित ढंगले हत्या गरेपछि बोरामा हालेर रतुवा पुलमाथिबाट फालेकी रमा तिवारीको हत्याको आरोपमा उनका केटा साथी पक्राउ परेका छन् ।

दमक ठेगाना भएका रमाको ब्वायफ्रेण्ड सोमबार पक्राउ परेका हुन् । प्रहरीले पक्राउ परेका युवकको पहिचान सार्वजनिक गरिसकेको छैन ।

रतुवा खोलामा शनिवार शव भेटिएकी दमक ८ बसन्त टोलकी रमा भनिने रमा तिवारी केटासाथीसँग भेट्न आमासँग अनुमति मागेर घर बाहिर निस्किएकी थिइन् ।

आमा मुना तिवारीका अनुसार जेठ १३ गते राति एकाएक रमाको मोवाइलमा उनका केटा साथीले फोन गरेर भेट्न बोलाएका थिए । रमा र ती केटा साथीबीच नजिकको साथीको सम्बन्ध थियो ।

केटा साथीलाई उनको परिवारले लागूऔषधको कुलतबाट मुक्त गराउन एक सुधार केन्द्रमा राखिदिएका थिए । १३ जेठको साँझमा नै केटा साथी सुधार गृहमा तोकिएको कोर्ष पुरा गरेर बाहिर निस्किएका थिए ।

उनले बाहिर निस्किनसाथ रमासँग सम्पर्क गरेर भेट्न बोलाएको मृतक रमाकी आमा मुना तिवारीले सार्वजनिक गरेकी छिन् । घरबाट निस्किएको पाँच दिनपछि रमाकी आमाले छोरीको शव देखेपछि पहिचान गरेकी हुन् ।

***दरवार*...**राजकुमारी शारदा र कुमार खड्गको मृत्यु भएको थियो। घटनापछि गठित छानबिन समितिले युवराज दीपेन्द्रले परिवारका सदस्यमाथि गोली प्रहार गरी अन्ततः आफैंलाई पनि गोली हानेको निष्कर्षसहित प्रतिवेदन सार्वजनिक गरेको थियो । तत्कालीन प्रधानन्यायाधीश केशवप्रसाद उपाध्याय संयोजक तथा तत्कालीन सभामुख तारानाथ रानाभाट सदस्य रहेको समितिले सार्वजनिक गरेको प्रतिवेदनलाई राज्यको आधिकारिक निष्कर्ष मानिए पनि नेपाली समाजको ठूलो हिस्साले त्यसलाई पूर्ण रूपमा स्वीकार गर्न सकेको छैन। उच्च सुरक्षा घेराभित्र भएको घटनाबारे विभिन्न आशंका, प्रश्न र अनुमानहरू आजसम्म पनि कायम छन् ।

दरबार हत्याकाण्डपछि नेपालमा राजनीतिक घटनाक्रम तीव्र रूपमा परिवर्तन भयो। राजा वीरेन्द्रको निधनपछि उनका भाइ ज्ञानेन्द्र शाह राजगद्दीमा आसीन भए। तर २०६२/६३ को जनआन्दोलन र त्यसपछिको राजनीतिक परिवर्तनसँगै २०६५ जेठ १५ गते नेपालबाट राजतन्त्र अन्त्य भई गणतन्त्र स्थापना भयो । ज्ञानेन्द्र शाह नेपालको इतिहासमा अन्तिम राजा बने। दरबार हत्याकाण्डको सम्बन्धमा त्यसयता कुनै स्वतन्त्र र व्यापक अनुसन्धान हुन सकेको छैन। विभिन्न समयमा पुनः 5fdapsf] du p7]kg Tb\n] dkf/f/s ¿k lng ; sb cgs c8snafL/ lj fbar g/fotxd ba/ xdsf8 b@zse]G a@ ; cblat ; Ssgkg]n Tbxf sf] ; a@G /xdb 3ogsf ¿kdf :d0fu/Fdsf]5.

***भारतले*.....** पुरानो सम्बन्ध रहेको उल्लेख गरे। पछिल्लो समय नेपालबाट भइरहेका उच्चस्तरीय भ्रमणहरु र विभिन्न तहमा भइरहेका भेटवार्ताहरूले आपसी सम्पर्क र सम्बन्धलाई थप सुदृढ बनाइरहेको उनले बताए ।

उद्यम विकास बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि. दमक-६ झापाको

ऋण चुक्ता गर्न आउने ३५ दिने सार्वजनिक सूचना

प्रथम पटक प्रकाशित मिति : २०८३। ०२। २०

यस संस्थाबाट तपशिलमा उल्लेखित ऋणी सदस्यहरुले व्यावसायीक प्रयोजनको लागी ऋण लिँदाको बखतमा तोकीएको भुक्तानी तालीका अनुसार तिर्नु बुझाउनुपर्ने सावाँ र ब्याज रकम नतिरी नबुझाई संस्थालाई लेखी लेखाई दिएको ऋण सम्बन्धी सर्त बन्देज उल्लघंन गर्नुभएकोले संस्थाले पटक पटक लिखीत तथा मौखीक रुपमा तागेता गर्दा पनी आलटाल गरी सर्त बमोजिम संस्थालाई बुझाउनु पर्ने सावाँ र ब्याज नबुझाएको हुँदा यो सुचना प्रकासीत भएको मितिले ३५दिन भित्रमा यस संस्थाको कार्यालयमा आई भाखा नागेको ऋणको सावाँ , ब्याज र बिलम्ब शुल्क एकमुष्ट चुक्ता गर्न गराउनुहुन तपाई ऋणी सदस्यलाई यो सुचना प्रकाशित गरिएको छ ।

ऋणीको नाम ठेगाना र तिनपुस्ते विवरण :

ऋणीको नाम थर र वतन	धितोको बिवरण
नाम : नगेन्द्र प्रसाद लुईटेल बाबु: जयनारायण लुईटेल बाजे: पर्शुराम लुईटेल वतन: लखनपुर-८ झापा, हाल कमल-७ ना.प्र.न. ४३८० जारी मिति : २०५८। ११।२२ **जमानीको बिवरण** नाम : गौरा देबि लुईटेल नाता: आमा	नाम : गौरा देबि लुईटेल बाबु: टिकाराम लामिछाने पति: जयनारायण लुईटेल जग्गाको क्षेत्रफल: साबिक लखनपुर-८ "ख" झापा, हाल कमल ७, क्षेत्रफल ३३८६.४० ब.मि., कि.नं. १९१
नाम : शुभद्रा विश्वकर्मा बाबु: खेमलाल कामी बाजे: गुमान सिंह विश्वकर्मा वतन: गौरादह न.पा. १ ना.प्र.न. ०४०३०४६/७७४ जारी मिति : २०६३/१०/२७ **जमानीको बिवरण** नाम : सोमराज विश्वकर्मा नाता: पति	नाम: शुभद्रा विश्वकमा बाबु: खेमलाल कामी पति: सोमराज विश्वकर्मा जग्गाको क्षेत्रफल :-साबिक गौरादह-८,झापा हाल गौरादह-२, क्षेत्रफल ३३८.६३ ब.मि., कि.नं. १००६

उद्यम विकास बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.
दमक-६ (झापा) सर्म्पक नं. ०२३-५७१३३५

सच्याइएको

पूर्व सन्देश राष्ट्रिय दैनिक पत्रिकामा २०८३ साल जेठ १४ मा प्रकाशित "Consultancy Service of Detailed Project Report of Damak Multipurpose Park" ठेक्का नं DMO/JHAPA/CONSULTANT/82/2082-083 मा सूचिकृत फर्म हरु मध्येबाट वा सूचिकृत गराई प्रस्ताव पेश गर्न सकिनेमा Invitation for ELectronic Bid भएकोले सच्याईएको व्यहोरा जानकारीका लागि अनुरोध छ। विस्तृत जानकारीका लागि दमक नगरपालिकाको वेवसाईट www.damakmun.gov.np हेर्नुहुन अनुरोध छ।

बिर्तामोड च्यालेन्ज कप जेठ अन्तिम साता हुने

बिर्तामोड/ झापाको बिर्तामोडमा दोस्रो संस्करणको बिर्तामोड युनाइटेड च्यालेन्ज कप हुने भएको छ । प्रतियोगिता जेठ अन्तिम साता हुने आयोजकले मंगलवार पत्रकार सम्मेलन गरेर जानकारी दिएको छ । आयोजक बिर्तामोड युनाइटेड फुटबल क्लबका अनुसार डोमालाल राजवंशी रंगशालामा हुने प्रतियोगिता जेठ २४ गतेदेखि सुरू हुनेछ । प्रतियोगितामा आठ टिम रहनेछन् ।

जेठ ३१ गते हुने फाइनल खेलको विजेताले नगद एक लाख ११ हजार १११ रूपैयाँ, मेडल र ट्रफी प्राप्त गर्ने प्रतियोगिता संयोजक अनिश सुवेदीले जानकारी दिए । उपविजेताले नगद ५५ हजार ५५५ रूपैयाँ, मेडल र ट्रफी पाउनेछ । प्रत्येक खेलको प्लेयर अफ द म्याचले नगद तीन हजार र ट्रफी पाउनेछ । त्यस्तै, प्रतियोगिताको सर्वोत्कृष्ट खेलाडीले नगद १० हजार र ट्रफी प्राप्त गर्ने क्लबका सचिव सन्तोष राई जानकारी दिए ।

विधागतर्फ उत्कृष्ट प्रशिक्षक, गोलकिपर, डिफेन्डर, मिड फिल्डर, फरवार्ड र उदीयमान खेलाडीलाई नगद पाँच हजार रूपैयाँ र ट्रफी प्रदान गरिने क्लबले जनाएको छ ।

दलित परिवारलाई घरसहित पालनपोषणको जिम्मेवारी

सर्लाही । सर्लाहीको ईश्वरपुर-८ स्थित एक दलित तथा सहाराविहीन मिजार परिवारलाई नयाँ घर निर्माण गरिदिँदै जिल्ला खेलकुद विकास समिति सर्लाहीका अध्यक्ष रोजित केसीले पालनपोषण र शिक्षाको जिम्मेवारीसमेत लिएका छन्।

फौजदारी मुद्दामा बाबु जेलमा रहेका र आमा दोस्रो विवाह गरेर गएपछि अभिभावकविहीन बनेका मनिष, खुसी, मोनिका, मन्दीप र सन्दीप मिजार वृद्ध हजुरआमाको सहारामा कष्टकर जीवन बिताइरहेका थिए। उनीहरूको दयनीय अवस्था देखेर पूर्व राष्ट्रिय फुटबल खेलाडीसमेत रहेका केसीले नयाँ घर निर्माण गरिदिएका हुन्।

समाजसेवी शर्मिला थापाको हातबाट घर हस्तान्तरण गरिएको कार्यक्रममा केसीले बालबालिकाको शिक्षा, पालनपोषण र उज्ज्वल भविष्य निर्माणमा समेत सहयोग जारी राख्ने प्रतिबद्धता व्यक्त गरे।

सुर्यदर्शन बचत तथा ऋण सहकारी सस्था लि. दमक-६, झापाको

कर्जा नबुझाउने ऋणीको धितोमा रहेको चल-अचल सम्पत्ति लिलाम बिक्री गर्न गोप्य बोलपत्रमा सहभागी हुने सम्बन्धी ३५ दिने सार्वजनिक सूचना

प्रकाशित मिति : २०८३।०२।२० गते बुधबार पूर्वसन्देश दैनिक

यस संस्थाबाट कर्जा सुबिधा लिंदा गरेको सर्त अनुसार म्याद भित्र कर्जाको सावा, व्याज समेत नबुझाउनु भएको र कर्जाको सावा व्याज समेतको रकम बुझाउन पटक-पटक लिखित तथा मौखिक, जानकारी र मिति २०८२।०४।२० गते पूर्वसन्देश राष्ट्रिय दैनिकमा ३५ दिने सार्वजनिक सुचना प्रकाशित गर्दा समेत यस संस्थालाई तिर्न/बुझाउनु पर्ने सावा र व्याज रकम नबुझाएको तथा तिरे/बुझाएको प्रमाण पेश नगरेका हुँदा, ऋणी सदस्यले कर्जा सुरक्षण बापत उपलब्ध गराएको धितो शिलबन्दी बोलपत्रद्वारा लिलाम डाक बडाबड प्रकृया मार्फत बिक्री गरी सहकारी ऐन २०७४ को दफा ७९, सहकारी नियमावली २०७५को दफा ३०, संस्थाको पुनरलिखित विनियम २०८० तथा नेपाल सरकारको प्रचलित ऐन काननु बमोजिम संस्थाले आफ्नो लेना रकम असुल उपर गर्नेभएकाले तपशिल बमोजिमको धितोमा रहेको अचल सम्पत्ति सकार गरी लिन ईच्छुकहरुलाई तपशिलका शर्तहरुको अधिनमा रहि गोप्य बोलपत्रमा सहभागी हुन यो सार्वजनिक सूचना प्रकाशित गरिएको छ ।

तपशील

ऋणीको बिबरण
नाम- लोक बहादुर अधिकारी
बाबु- दल बहादुर अधिकारी
बाजे- पदमसिंह अधिकारी
ठेगाना- शिवगंज-९, झापा
हाल ठेगाना- दमक-५,झापा
ना.प्र.नं.- ८५२४२०८६७ झापा
जारी मिती- २०४३।०३।१६

जमानत दिनेको बिबरण
नाम- मदन कुमार अधिकारी
बाबु- चन्द्र केशर अधिकारी
बाजे- रत्न बहादुर अधिकारी
ठेगाना- दमक-१०, झापा
हाल ठेगाना- दमक-५,झापा
ना.प्र.नं.- २३११६०३१ झापा
जारी मिती- २०५२।०३।१५

जमानत दिनेको बिबरण
नाम- रमेश अधिकारी
बाबु- चन्द्र केशर अधिकारी
बाजे- रत्न बहादुर अधिकारी
ठेगाना- दमक-७, झापा
हाल ठेगाना- दमक-५,झापा
ना.प्र.नं.- २३११२८७ झापा
जारी मिती- २०४६।१२।२९

धितो दिएको जग्गाको बिबरण
शिवगंज- ९ ग, (हाल शिसताक्षी-७ झापा), कि.नं.१३१,१०८९ र १२६५ को क्षेत्रफल क्रमशः ०-१०-०, ०-१४-० र ०-६-१७.७५ जग्गा ।

न्युनतम मूल्य : २,१४,४५,०००। (अक्षरेपी दुई करोड चौध लाख पौतालिस हजार मात्र)

लिलाम बोलपत्रसम्बन्धी शर्तहरू

१) शिलबन्दी बोलपत्र यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले ३५ दिनभित्र यस संस्थाको कार्यालय दमक-६, झापामा आइपुग्ने गरी पेश गर्नुपर्ने छ ।
२) बोलपत्र फाराम रू.१०० तिरी उपलब्ध हुनेछ र आफूले बोलकबोल गरेको रकम अंक र अक्षरमा स्पष्ट उल्लेख गर्नुपर्नेछ।
३) माथि उल्लेखित धितो सुरक्षण जे जस्तो अवस्था सोही अवस्थामा,मिति २०८३।०३।२३ गतेका दिन दिउँसो १२:०० बजेसम्म बोलपत्र पेश गर्न सकिनेछ ।
४) प्राप्त बोलपत्र मिति २०८३।०३।२३ गते दिनको ४:०० बजे संस्थाको कार्यालयमा उपस्थित जनप्रतिनिधि, बोलपत्रकर्ता वा निजको प्रतिनिधिको रोहवरमा खोलिनेछ । बोलपत्र खोल्ने समयमा बोलाइएका सबै जनप्रतिनिधि, बोलपत्रकर्ता वा निजको प्रतिनिधि अनुपस्थित रहेपनि सो कारणले बोलपत्र खोल्न कुनै बाधा पर्ने छैन ।
५) बोलपत्र खोलिने दिनमा सार्वजनिक बिदा परेमा त्यसको लगत्तै कार्यालय खुलेको दिनमा सोही स्थान र समयमा लिलामसम्बन्धी कार्य हुनेछ ।
६) बोलपत्रदाताले आफूले खरिद गर्न चाहेको सम्पत्तिको बोलपत्रमा कबुल गरेको अंकको कम्तिमा १० प्रतिशत हुन आउने रकम धरौटी बापत सप्तकेशी डेभलभमेन्ट बैंक दमक शाखाको खाता नं. ०२९००००१३२००१ मा जम्मा गरेको सक्कल रसिद वा भौचर शिलबन्दी बोलपत्र साथ संलग्न गरी पेश गर्नुपर्नेछ ।
७) बोलपत्र स्वीकृत वा अस्वीकृत गर्ने सम्पूर्ण अधिकार संस्थामा निहित रहनेछ ।
८) बोलपत्रमा बोलपत्रकर्ता व्यक्ति भए नागरिकता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपी र फर्म/कम्पनी/संस्था भएमा दर्ता प्रमाणपत्र तथा पान दर्ता र कर चुक्ता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपी पेश गर्नुपर्नेछ ।
९) लिलाम बिक्री हुने धितो सुरक्षण निरीक्षण गर्न चाहेमा बोलपत्र पेश गर्नु अगावै कार्यालय समयभित्र संस्थामा सम्पर्क राखी जे जस्तो अवस्थामा छ सोही अवस्थामा निरीक्षण गर्न सकिनेछ ।
१०) बोलपत्र स्वीकृत भएको सूचना पाएको मितिले ७ दिनभित्र बाँकी सम्पूर्ण रकम संस्थामा बुझाई तोकिएको समयभित्र बोलकबोल गरेको सम्पत्ति आफ्नो नाममा नामसारी गरी लिनुपर्नेछ। सो म्यादभित्र रकम जम्मा नगरेमा बोलपत्र रद्द भइ धरौटी रकम स्वतः जफत् हुनेछ ।
११) स्वीकृत भएको बोलपत्र अनुसारको सम्पत्ति बोलपत्रदाताको नाममा नामसारी दाखिल खारेज गर्दा लाग्ने रजिष्ट्रेशन शुल्क दै दस्तुर, कर तथा अन्य शुल्क इत्यादी बोलपत्र दाताले नै व्यहोर्नुपर्नेछ ।
१२) बोलपत्र दाखिल भइसकेपछि बोलपत्रमा उल्लेखित रकम वा शर्तमा कुनै हेरफेर हुनेछैन। साथै बोलपत्र स्वीकृत वा अस्वीकृत हुने टुङ्गो नलागेसम्म धरौटी रकम फिर्ता दिइने छैन ।
१३) म्याद नाघी, रीत नपुगी वा अमान्य शर्त राखी पेश गरिएका बोलपत्र उपर कुनै कारवाही गरिने छैन ।
१४) बोलपत्र लगाउने अन्तिम मितिसम्ममा सम्बन्धित ऋणीले नै सम्पूर्ण रकम बुझाएमा बोलपत्र रद्द गरी सम्बन्धित ऋणीलाई नै निजको सम्पत्ति फिर्ता गरिनेछ ।
१५) लिलाम गर्ने भनिएको उल्लेखित सम्पत्ति कसैले नबुझाएमा स्वयम्ले सहकारी ऐन २०७४ को व्यवस्था अनुसार सकार गरी संस्थाको नाममा राख्ने छ ।

पुनश्चत : धितोबन्धक लेखिदिनेलाई सूचना - उपरोक्त व्यवहोरा अवगतार्थ अनुरोध गर्दै धितो लिलाम हुने लिखित जानकारी यो सूचना प्रकाशन भएको पत्रिका सहित सम्बन्धित ऋणीको घर ठेगानामा हुलाक मार्फत पठाइएको छ। सो प्राप्त नभएमा पनि यसै सूचनालाई जानकारी प्राप्त भएको मानिनेछ । सूचनाको म्याद भित्र यथाशिघ्र कर्जा भुक्तानी गरी आफ्नो सम्पतिको उचित संरक्षण गर्नु हुन पुन अनुरोध गरिएको छ । अन्यथा तोकिएको दिन धितो लिलामका शर्तहरु बमोजिम बिक्रि कार्य हुने भएकोले उक्त दिन स्वयम उपस्थित भई लिलामबाट कायम हुने धितो सम्पतिको मूल्य घटि वा बढि हुने प्रक्रियामा समेत प्रत्यक्ष अवलोकनको लागि सूचित गरिन्छ ।

सूर्यदर्शन बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि.
दमक-६, झापा (फोन: ०२३-५७५४०१/५७५६०१)

प्रधान सम्पादक/प्रकाशक: गञ्जबहादुर दाहाल, कार्यालय: दमक-५, झापा, फोन: ०२३-५७०२७२, प्रबन्धक: सुवासचन्द्र भट्टराई, मुद्रण: ज्योति अफसेट प्रेस, कार्यकारी सम्पादक: खगेन्द्र कार्की, E-mail:purbasandesh@yahoo.com, ले-आउट: सुरेन बस्नेत, सल्लाहकार : पंकज दाहाल